

Sl. 3 — Bazen za hlađenje i skladištenje mlijeka

gon ili preklada rad kompresora. Kod najnovijih tipova ovih uređaja kompresor je prigraden uz sam bazen. Time se štedi na prostoru, a otpadaju i troškovi montaže rashladnog uređaja. Izvedeni od nezardivog čelika ovi uređaji omogućuju krupnim proizvođačima da mlijeko proizvedu i čuvaju pod vrlo povoljnim higijenskim uslovima, uz minimalan utrošak radne snage.

(M.)

Inž. Stanimir Joksović i Miloš Mesner, Novi Beograd
Institut za mlekarstvo Jugoslavije

MLEKARSTVO NA »SAJMU DETE«

U vremenu od 13. do 21. oktobra 1962. godine na Beogradskom sajmištu održan je po prvi put ove godine sajam »Dete«. U okviru ovooga sajma Jugoslavensko društvo za proučavanje i unapređenje mlekarstva, Jugoslavensko društvo za unapređenje ishrane naroda (nutricionisti), Institut za mlekarstvo Jugoslavije i Poslovno udruženje za mlekarstvo Beograd, priredili su izložbu sa demonstracijom i degustacijom mleka i mlečnih proizvoda.

Punu zahvalnost treba odati i mlekarskim preduzećima koja su sa svojim učešćem u kvalitetnim proizvodima doprinela punom uspehu ove mlekarske izložbe. Učestvovala su sledeće mlekarne:

NR Srbija: »Gradsko mlekarstvo« Beograd, »Poljoprivredni kombinat Beograd«, Zadružna mlekara »Piroć«, »Mlekoprodukt« Zrenjanin, »Poljoprivredno industrijski kombinat »Bečej«, »Zadružna mlekara« Sombor i »Centralna mlekara« Novi Sad.

NR Hrvatska: »Zagrebačka mljekara« Zagreb, »Mljekarska industrija Zdenka« Veliki Zdenci, Zadružna mljekara »Slavija« Staro Petrovo selo, TMP Osijek, TMP »PIONIR« Županja i Poljoprivredno industrijski kombinat »Belje« Beli Manastir.

NR Slovenija: »Zadružna mlekarna« Kranj, »Ljubljanske mljekarne« Ljubljana, »Mljekarsko podjetje« Ljutomer i »Tovarna mlečnega prahu« Murska Sobota.

Izložba je imala za cilj da prikaže sledeće:

- razvoj mljekarske industrije od posleratnog perioda do danas;
- značaj mleka i mlečnih proizvoda u ishrani stanovništva;
- da putem degustacije mleka i mlečnih proizvoda pokaže njihovu vrednost u ishrani i utiče na povećanu potrošnju, a naročito kod stanovništva koje je ugroženo deficitarnom ishranom (deca u predškolskom i školskom periodu, trudnice i dojilje, određene kategorije radnika, rekonvalescenti i dr.). Da pokaže hranjivost, kaloričnu i zaštitnu vrednost mleka i mlečnih proizvoda;
- da putem demonstracije i degustacije pokaže različite forme i oblike upotrebe mleka u svežem stanju (razni mlečni napitci);
- da prikaže značaj proizvodnje, obrade, prerade i prometa mleka sa privrednoga stanovišta i njegov sadašnji ekonomski položaj;
- da prikaže asortiman mljekarske proizvodnje u jugoslavenskim mljekarama;
- da prikaže potrošnju mleka i mlečnih proizvoda po stanovniku kod nas i u svetu;
- da prikaže distribuciju mleka (ranije, sada i u perspektivi).

Gornje teme su prikazane na oko 20 panoa, putem fotosa, dijagrama, grafikona, crteža i cifarskih podataka. Ispred svakog panoa bili su izloženi eksponati po vrsti i asortimanu navedenih mljekarskih organizacija.

U toku izložbe svakodnevno je vršena degustacija mleka i mlečnih proizvoda. Izložbu je posetilo oko 30.000 beogradske školske dece i oko 55.000 odraslih. Degustacija je organizovana na sledeći način: u posebnom delu sajamske hale napravljen je demonstracionodegustacioni centar. Posetioci su dolazili u grupi od po 50, zauzeli sedišta u degustacionom centru, zatim su ih stručnjaci za mljekarstvo koji su dežurali svakog dana na izložbi, u kratkim

crtama upoznali o mogućnosti brzog spremanja, hranjlive vrednosti, i upotrebi više vrsta mlečnih napitaka. Zatim je svaki od prisutnih posetilaca uslužen sa po jednom vrstom napitka koju on želi. Posle ove grupe smenjivala se nova i tako je to trajalo sve do završetka sajma.

Za vreme trajanja izložbe, demonstracije i degustacije mleka i mlečnih proizvoda održata su tri savetovanja o mleku i to:

1. »Savetovanje o ishrani dece«. Na ovom savetovanju su prisustvovali predstavnici društava za staranje o deci i omladini, predstavnici »Saveznog odbora za porodicu i domaćinstvo«, školskih kuhinja, Crvenog Krsta i drugih faktora koji se bave problemom ishrane dece.

2. Organizovano je savetovanje preko Ugostiteljske komore sa predstavnicima ugostiteljskih preduzeća Beograda. Prisutno je bilo oko 45 lica. Cilj savetovanja je bio da se ugostiteljstvu prikaže asortiman proizvodnje jugoslovenskog mlekarstva i da im se putem degustacije pokaže hranjliiva vrednost mleka i mlečnih proizvoda a time utiče na povećanu potrošnju tih proizvoda u ugostiteljstvu. Prilikom degustacije mlečnih proizvoda, mlekarski stručnjaci su u kratkim crtama dali objašnjenje o tehnologiji proizvodnje svake izložene vrste sira kao i ko su njihovi proizvođači.

Ovo savetovanje je bilo vrlo popularno i naišlo na vrlo veliko interesovanje među tim ljudima, za povećanu potrošnju mleka i mlečnih proizvoda u ugostiteljstvu.

3. Preko Trgovinske komore organizovano je savetovanje sa predstavnicima trgovinskih preduzeća Beograda. Pred oko 70 predstavnika beogradske trgovine na isti način je održano savetovanje i demonstrirano dostignuće asortimana našeg mlekarstva. Posebna tema na ovom savetovanju je bila pakovanje i promet mleka i mlečnih proizvoda u veliko i malo prodaji.

U toku izložbe demonstracije i degustacije na Narodnom univerzitetu u Beogradu je održano predavanje o značaju mleka i mlečnih proizvoda u ishrani stanovništva. Zatim je u toku nedelje sajma u oko trideset beogradskih škola održano predavanje o značaju mleka i mlečnih proizvoda u ishrani dece i o ulozi školskih kuhinja u ishrani učenika. Predavači na ovim predavanjima su bili lekari-pedijatri.

Da bi efekat izložbe, demonstracije i degustacije bio veći angažovana su propagandna sredstva i to: radio i televizija kao i dnevna štampa. Televizija je prikazivala glavne detalje sa savetovanja i degustacije a dnevna štampa je donosila izveštaje o održanim savetovanjima i prigodne članke o značaju i ulozi mleka i mlečnih proizvoda u ishrani.

Pored ovoga odštampano je oko 300.000 letaka. Ovaj propagandni letak je imao na prednjoj strani sliku deteta sa bocom mleka u jednoj ruci a u drugoj transparent sa natpisom »Bez mleka nema pravilne ishrane«. Na drugoj strani letka pisana je hranjliiva vrednost mleka upoređujući ga sa drugom hranom. Ovaj letak je deljen svakom posetiocu izložbe i svima potrošačima mleka u Beogradu prilikom distribucije mleka po kućama. Sem ovoga letka štampan je slikovni plakat koji je bio istaknut na oglasnim tablama, izložima svih trgovinskih radnji u Beogradu i drugim vidnim mestima koji je pozivao građane da posete izložbu mleka i mlečnih proizvoda.